

Stratejik Planlama alışmalarının Akreditasyon Hazırlıklarındaki Yeri ve Önemi

Dr. Mutlu TUNÇ

Mutlu Tunç Eğitim ve Danışmanlık

Gelişen ve değişen müşteri talepleri doğrultusunda, kalitenin ifade yolları değişmekte ve kurumlar açısından bakıldığında, meslek dallarına ve faaliyetlere göre özelleştirilmiş kalite tanımlarının kullanımı yaygınlaşmaktadır. Kurumlar ve müşterilerinin Kalitenin belgelendirilmesi ile Kalite Yönetim Sisteminin belgelendirilmesi arasındaki farkı algılamalarının ardından Akreditasyon ve Belgelendirme faaliyetleri hız kazanmaya başlamıştır.

Akreditasyon çalışmalarının temel unsurlardan en önemlisi, yazılı sistemlerin kuruluğu ve formatının doğruluğundan daha fazla, ne kadar uygulandığının tespitidir. Hayata geçirilmemiş ve ürün veya hizmetin kalitesini belirli ölçütlerin ötesine taşımayan bir sisteme ait kurum akreditasyon çalışmalarında başarısız olur. Önemli bir nokta da sahip olunan akreditasyonun sürekliliğinin sağlanmasıdır. Doğru kurulmamış, uygulamaya yönelik olmayan, kurum kültüründe yerini almamış bir sistemin çalışması mümkün değildir ki bu da akreditasyonun yenilenmesi aşamasında başarısızlık anlamına gelir.

Hazırlık aşamasında, kurumların sahip olduğu maddi güç ve tesis durumuna bağlı olarak değişecek hacimlerde kaynak yaratılması ve verimli kullanılması da faaliyetler esnasında karşılaşılacak diğer bir konudur. Akreditasyon koşullarının doğru anlaşılması ve yatırım masraflarının anlamlı alanlarda, hedefe yönelik gerçekleştirilmesi önemli hale gelmektedir.

Akreditasyon süreci, örneğin bir sağlık kurumunda ortalama 1 yıl sürmektedir. Bu süre ilk bakışta uzun görünmekle birlikte, ürün kalitesine yönelik bir akreditasyonun sistemsel gerekliliklerinin kuruma özgü tespiti, sistemin kurulması, çalışanlar tarafından istenen düzeyde benimsenmesi ve hayata geçirilmesi zaman gerektirmektedir. Akreditasyon çalışmasının önemli çıktılarından bir tanesi düşünme ve problemlere yaklaşımda meydana getirdiği yeni bir tarzdır ve bu tarz, akreditasyonun sürekliliğinin sağlanmasında hayati öneme sahiptir.

Akreditasyon hazırlıklarının ne kadar başarı ile uygulandığının takibi için kurulması gereken ölçme-değerlendirme sisteminin, kurumun gelişimini anlatmaya uygun göstergeler kullanılarak ve belirli bir düzenle takibi, raporlanması ve geliştirilmesi gerekmektedir.

Kurum içindeki tüm akreditasyon faaliyetleri, konu ile ilgili seçilen akreditasyon sisteminin yol gösterici dökümanları ve standartları ile birlikte, güncel bilimsel gelişmelerin takibi sonucu oluşturulan bilgi birikimine de dayandırılmalıdır.

Yukarıdaki paragraflarda belirtilen ve bir akreditasyon çalışmasının doğasındaki gereklilikler bir araya getirildiğinde aşağıdaki çalışma şekli ortaya çıkmaktadır;

- Yüklü bir çalışma programının planlanması,
- Çalışmanın kuruma özgü gereklilik ve gerçeklere uygun, özgün bir karakteri olması,
- Kaynak kullanımının planlanması,
- İş bölümü ve bundan doğacak eğitim ihtiyaçlarının planlanması ve gereklerinin uygulanması,
- Çalışmaların dayanağı olacak güncel, doğru bilginin ve çevresel faktörlerin tespiti ve kullanımının sağlanması,
- Çalışma performansının doğru parametrelerle takip edilmesi ve gerektiğinde sistemde güncellemelerin yapılması.

Bu maddeler öz olarak bir Stratejik Planlama çalışmasının adımlarını ifade eder. Bu nedenle, akreditasyon faaliyetlerini ciddiyle planlayan bir kuruluş aynı zamanda bir stratejik plan taslağına da sahip demektir. Bu noktada unutulmaması gereken, akreditasyonu, belirli kurallara uygunluk sağlandığının bir ispatı olarak kurum girişine asılacak bir çerçeveli belge almak düşüncesinin yanlışlığıdır. Bu şekilde yürütülen bir çalışma, kısa sürede kurum içinde yığınlığa ve reaktif tutumlara neden olur. Aynı zamanda, belgenin sürekliliği kapsamında da kişilerin gayretlerini sürdürmeleri gerektiğinden, uzun vadeli motivasyonu olumsuz yönde etkiler. Akreditasyon çalışmalarına, sonucunda alınacak belge ile birlikte, varolan olumsuzlukların giderilmesi ve gelişme için iyi bir fırsat yaratması nedeniyle sahip çıkılmalıdır. Kurum elemanları, ekstra gayret sarf etmelerine rağmen uygulamada gördükleri değişikliklerden memnun olmalıdırlar. Bu bağlamda Stratejik Planlama kurumda sadece akreditasyon odaklı olarak konumlandırılmamalıdır. Ancak gayet açık olarak bellidir ki, stratejik planlama için yapılan faaliyetler büyük oranda akreditasyon hazırlıklarına destek olacaktır.

Akreditasyon almak ve alınan akreditasyonu sürdürmek için, kurum içinde bir çalışma-ölçme-değerlendirme ve geliştirme sisteminin benimsenip kullanıldığının ispatlanması gereklidir.

Bunu yapmanın pek çok yolu olmakla birlikte, üçüncü taraflara anlatmakta kullanılan en yaygın yollardan birisi Stratejik Planlama yapmak ve uygulamasını göstermektir.